

MARIJIN LIST

Nevtepeno Poprijéta Devica Marija,
Zmožna Gospá Vogrska.

==== POBOŽEN MESEČEN LIST. ====

Vrejüje ga: KLEKL JOŽEF vpok. pleb. v Črensovcih.
CSERFÖLD (Zalamegye.)

DÁRI.

I.

V boji oslepnjenim vojakom so darüvali z Brezovice :

Törnár Števan 1 K., Zver Verona 1 K., Šömen Ivan 1 K., Zver Jožef 20 fil., Pücko Bara 70 fil., Šömen Matjaš 40 f., Šömen Marko 20 fil., Toplak Orša 40 fil., Raščan Marko 30 fil., Vinčec Ferenc 20 fil., Režonja Bara 22 fil., Raščan Manka 20 fil., Törnár Števan 1 K., Tompa Ana 30 fil., Törnár Jožef 30 fil., Raščan Števan 50 fil., Raščan Marko 50 fil., Raščan Marko 60 fil., Gjuran Števan 70 fil., Denša Ferenc 1 K. 40 fil., Gjuran Matjaš 80 fil., Režonja Ivan 40 fil., Törnár Agota 20 fil., Perša 20 fil., Balažic Števan 1 K., Horvát Jožef 22 fil., Horvat Števan i žena 2 K., Špilak Mihal 22 fil., Lebar Števan 20 fil., Zver Jožef i žena 1 K., Maučec Števan 60 fil., Bakan Peter 40 fil., Balažic Agota 1 K., Lebar Maria 20 fil., Somi Števan 80 fil., Lebar Jožef 1 K., Gjörköš Števan 1 K., Toplak Martin 1 K., Gjuran Maria 1 K., Špilak Jožef 1 K. 20 fil., Sobočan Števan 40 fil., Šömen Števan 40 fil., Horvat Jožef 1 K., Litrop Maria 2 K., Špilak Peter 2 K., Tratnjek Ferenc 60 fil., Horvat Pavel 40 fil., Tratnjek Jožef 1 K., Gjörköš Rozalia 60 fil., Horvat Matjaš 1 Kor. 20 fil., Raščan Maria 1 K., Raščan Verona 60 fil., Toplak Marko i žena 2 K., Toplak Ana 40 fil., Toplak Maria 60 fil., Toplak Ignac 40 fil., Šömen Janoš 1 Kor. *Vse vküp : 44 Kor. 56 fil.*

Žito so dali z Törnišča: Gerič Jožef, Zadravec Ivan, Tivadar Paveo, Vidra Mihal, Kolenc Števana žena, Vojkovič Ferenc, Lütar Jožef, Zadravec Andraš, Lutar Lukač, Doma Števana žena, Fehér Ivan, Küčko Jožef, Žerdin Števan. *Vse vküp je 63 Kor. vrednosti.*

II.

Na samostan sv. Drüžine so darüvale dekile z Krašič :

Vučak Maria 2 K., Vučak Terezia 1 K., Vučak Ana 1 K., Hari Maria 1 K., Vogrinčič Katalena 1 K., Ficko Maria 1 Kor., Kos Maria 1 K., Gerlec Maria 1 K., Smodiš Ana 70 fil., Šarkan Terezia 30 fil. *Z Ropoče:* Hari Maria 1 K., Šadl Jožefa 2 K., Poll Rozalia 1 K., Hari Ana 20 fil., Gomboc Maria 20 fil., Donoša Maria 1 Kor. 30 fil. *Z Domajinec:* Škodnik Rozalia 1 K., Benkič Terezia 1 K., Lük Maria 50 fil., Žilavec Maria 30 fil., Škodnik Rozalia 1 Kor. *Z Večeslavec:* Récek Maria 40 fil., Zeoko Jozefa 30 fil., Šadl Johanna 30 fil., Prša Terezia 30 fil., Nemeč Jozefa 40 fil. *Z Vadarec:* Kovač Agneš 1 Kor. *Z Pertoče:* Šajt Jelena 10 fil. *Vse vküp 21 Kor. 20 fil.*

Nevtepeno Poprijeta Devica Marija,

ZMOŽNA GOSPA VOGRSKA — POBOŽEN MESEČEN LIST.

VREJŪJE GA:

KLEKL JOŽEF

plebanoš na pokoji v Črensovcih. **Cserföld** (Zalamegye).

Z dovoljenjom višesnje cerkvene oblasti.

Prihaja vsaki mesec 8-ga na veseli spomin petdesetletnice l. 1904. dec. 8-ga obhajane zavolo razglašenja verske pravice o Marijinom nevtepenom poprijetji, šteri den je te pobožen list prvič slovencom vogrskim do rok dani. — **Cena 2 koroni, v Ameriko 3.**

NOVOMEŠNA PREDGA.

Držao jo je Slepec Ivan, sobočki plebanoš i sobočke okrogline ešperes, na Tišini junija 20-ga pri prvoy svetoy meši Hanko Jožefa.

Veren i pobožen krščenik se vsigdar z veseljom popašči vu hižo Gospodnovo. Tam si lahko pogučáva z svojim nebeskim Očom, tam lahko nagne svojo glavo na Je-

žusa presv. Srcé, tam lahko zajima milostne dáre Dühá sv., tam nájde Bl. Devico, mater i pomočnico svojo vu vseh potrebčinah, tam se pobüdjáva na pokoro, tam nájde odpüščenje svojih grehov, tam čüje božánske reči, štere z nájsvetesim čütenjóm napunijo njegovo srcé, tam se delijo vse božánske milosti, štere človeka posvetijo. Záto se pobožen krščenik rad v cérkvi zdržáva.

Ali dnes se od návadnoga vékša radost sveti na vaših licah, ár ste pri ednoj ne vsakdanésnoj zgodovini nazoči. Vidite pred oltárom ednoga mladénca, šteri svoje dugo včenjé sklenovši, od milostivnoga püšpeka za dühovnika goriposvečeni te nájsveteši áldov sv. meše dnes obrvim višnjemi Bogi darüje i z tém začne poleg svojega pozvánja v goricah Gospodnovih delati, štero delo de znábiti več jezér lüdém na düšno zveličanje slüžilo. Nad tém se veseli dnes vsaka verna düša na nébi i na zemli.

Veselijo se angelje, ár so vu novo pošvečenom méšniki pomočnika zadobili, koga dužnost de lüdstvo od hüdoga vkraj vračati i na božo pot správlati.

Veselijo se svéci vu nébi i pobožne düše na zemli, ár so vu etom goriposvečenom mladénci ednoga vreloga delavca zadobili, šteri de se skrbo, naj bi se dika boža povékšávala i králestvo nebesko razšürjávalo.

Veselimo se mi stareši dühovnicje, šteri smo na pomoč novoga brata zadobili na žétvo, od štere je spisano ka je: žétva toti velka, vnoga, delavcov pa malo; ali veseliti se moreš telikájše i ti slovenski moj národ, ár si z svoje rodovine dnes zadobo ednoga novoga méšnika, učitelja, šteri de se dén i noč molo pri Bogi za tébe, skrbo za tvoje düševno, telovno naprejidjenje.

Veseliti se more i slávna tišinska fara, štera je že tak dosta dobrih dühovnikov dála sv. Matercérkvi, ár ne mogočno, ka bi se ti dühovnicje spozábili vu svojih daritvah i molitvah z svojega rojstnoga mesta i ne bi

šprosili žegen i blagoslov na ono krajino, gde se je njim zibel ringao, gde živé njuva rodovina, gde njé vsaki stopáj, vsaki kot i grm na blážena deteča leta opomina.

I kakšo radost čütijo novoméšnika starišje, gda svoje dete dnes vidijo pri oltári kak delitela božánskih skrivnostih, to soditi na vás zavüпам krščanski očevje i matere, šterih radost se z bláženstva svoje decé nadája.

Ali najobprvim tvoj dén je denéšnji brat moj vu Kristus! ti se blagosloviš i ti dnes blagoslávlaš obrprvim; ti vöpoveš dnes obrprvim strahovitno skrovne reči, na štere se sam Sin boži ponizi na oltár, ti primeš dnes obrprvim v tvoje posvečene roké telo i krv Gospodnovo. Ti si pop poleg réda Melkizedekovoga. Ti si, komi je od angelov vékša oblást dána, ti odpüstiš i zadržiš grehe. Kak sv. Petri pri Genezeret ribnjeki, tebi tüdi právi Jezus: od eti mao bos že lüdi lovio. Velko, lepo pozvánje je, vu štero si dnes stopo, lepi je ete dén, šteroga ti je pripravo dnes Gospodni Bog, záto naj počí zahválna pesem z tvojega srcá: »Zvišávaj düša moja Gosпода, i radüj se düša moja vu Bogi Zveličiteli mojem, ár je velka dela včino z menom Zmožen, koga je svéto imé njegovo.«

Ali kakšté zvišávam pred teбом popovsko veliko čést, či se glih sveti tvoje lice od radosti, ti se dönok bojiš, trepečes, gda dnes na sébe vzemeš angelskim plečam žmetno čést. Ali potroštaj se vu moči onoga Jezuša, ki te je na to čést odebrao, on de zagvüšno tvojo slaboto z miloščov podpirao. Na svojo slabo moč niháni, nikak ne bi mogeo spunjávati one vnogorstne dužnosti, štere dnesdén na ednoga navdüšenoga dühovnika čakajo. Včiti se moreš nadale, naj bi ono znanost, štere fundament si vu semenišči dolpoložo, od dnéva od dnéva vu sebi povékšávao, ár kak bodeš vodo nevedne, či ši ti od njih ne čedneši, vučenejši. Včiti moreš málo deco i odraščene starce, včiti moreš na predganci, vu šoli, vu šoli, vu spovedálnici, ednok ostro kárati, drügoč poslü-

šavce genlivo k sebi pováblati. Potrpliv moreš biti vu spovedárnici, pobožen pri daritvi sv. meše i delitvi sv. sakramentumov, neobtrüdjén pri pohájanju betežnikov i pokápanji mrtvih i med vsem tem nájbóle na sébe paziti, ne ka, gda bi drüгим sveto, ti bi vu kmici ostano, ne ka, gda bi drüгим pot kázao vu nébo, ti bi z té poti doli zablodo.

Nanč se nemo štimaó z tém, ka bi vu ednoj krátkoj predgi mogočen bio vse tvoje dužnosti naprejsklásti, záto vas pozovém vu püngrad popovskoga pozvánja, gde bodete vidili lepo cvetéče rožice, z šterih ništerne dnes dolvtrgnem, naj bi je vu eden máli venec spleo ino na sponim denéšnjega dnéva našemi novoméšniki ponüdo. — Ali kakšté je roža lepa, dobrodišéča, pri njoj se tüdi vsigdár trnji nájdejo. Tak moj venec, šteroga ti dnes spletém z erdéčih rož popovskoga stáliša, tüdi ne de rezi trnja.

Veseljé i žalost de se premenjávalo vu tvojem popovskom stáliši i vsi mi eti nazočni ti dnes to želemo, naj bi bole veseleše kak žalostno bilo tvoje življenje, ár tvoje veseljé je naše veselje, ka tebé boda, to nás tüdi boli.

1. Veseljé nájdeš vsigdár pri oltari: vu daritvi sv. meše i pri svestvenom, eukarističnom Jezusi. Vu sv. meši razleva Bog na zemlo obilnost svoje lübéznosti. Jeli bi moglo biti kaj lepšega, svetešega, kak gda se po tvojih rokáh on Jezuš, steri se je na križnom oltári goridarüvao, nebeskomi Oči vsaki dén znova darüje? gda po tvojih rečáh znova prihája Ágnjec boži, naj bi odjémaó grehe sveta? Sv. meša de tvoje polehšanje vu težávah, tolážba vu nevolah, moč vu trüdavah, svetlost vu kmici, krepkost vu pomenkanji i pot vu večno bláženstvo. Záto naj vsigdár svéti bode pred teбом oltár, kak sčipkov grm pred Moyzesom, ár je on eden Bog eti nazoči pod prostim krühšnim i vinskim kejpom, šteri je z goréčega sčipkovoga grma pravo: Jaz sem, šteri sem! Záto gda-

koli se pripravlaš k oltári, deni doli obütel sveckoga mišljenja i poželenja, z živov verov, ali ober vsega z čistim srcom stopi k nájsvetešemi deli i primli vu svoje roké onoga, pri šteroga smrti — na koj nas sv. meša opomina — se je zemla trosila i mrtvi z groba goristanjüvali. Či to ščés, ka bi vu sv. meši vsigdár veselje najšeo, stopi k oltári vsigdár z takšov pripravnostjov, pobožnostjov, kak dnes.

Vnoga dobra se levajo na verne pri sv. meši, záto pobožen krsčenik, gdakoli se njemi prilika skáže, je pri sv. meši nazoči. Od sv. meše právi sv. Bonaventura : kelko korin na zémli, telko blagoslova shája na nás z sv. meše, či njo dostojno poslušamo. Ne čüdivajmo se tak, gda čtémo od starinskih krščenikov, ka so oni stálni bili vu molitvah i vu vlámlanji krüha. Ne čüdivajmo se, či so vu preganjanji krščenicje vu podzemelska mesta stopili, naj bi tam skriti sv. mešo poslušali, odket so vnoge na manterniško smrt odpelali. Prva vrejlost je toti vu pohájanji bože službe pomenkala, vnogi z manjosti sv. mešo tápüstijo i dönok čakajo blagoslov od Bogá, tožijo se od nevol, stere so si zaslüžili ; ali dönok ešče dnesdén vnoge pobožne düše dugo, trüdno pot včinijo, naj bi z sv. meše tal zadobili. Stopi záto k oltári vsaki dén i odpri gori milostne vretine, naj se z njih žéden svet napoji.

II. Vu cerkvenom rédi med one si pozváni, šteri od sébe lahko právijó z sv. Pavlom : tak naj nas gléda, preštima vsaki človek, kak sluge Kristusove i delitele skrovnostih božih. Postávleni si tak za ravnitela ober one neskončané vrednosti, štera nam je Jezus po svojoj križnoj smrti pripravó. Na znamenje onoga obečanja, ka več svet ne de z občinskim potopom kaštigan, smo dobili sedmére fárbe rožec, za škér pa naj bi se od peklénskoga potopa rejšili, je Jezuš nastavo sedméra svestva, z šterih kakti z sedmérih vrekov bi se na nás levala vsakojačka boža milošča. Dužnost tvoja de ne samo to bo-

gástvo vödeliti, nego lüdstvo na goriprijémanje svestv pováblati. Kem več pobožnih düš pripelaš k angelskomi stoli, vse vékse bode tvoje veselje. I gda vöstopiš vu pastérstvo, vido bodeš vnogo hüdobu, logojino, nevernost, trdokornost, te polübi spovedálnico, tam bodeš meo največ dühovnoga veseljá. Gda bodeš vido pred sebo klečéče velke grešnike, kak vu pokornih skuzah omedlevajo, kak seri starci od tébe mládoga trošt i pomoč čakajo, takše veselje bodeš čüto vu svojem srci, kakšega ti ete nasláden svet dati nemre. Trda je spovedálnica i dosta lübéznosti i potrplivosti moreš vu njo prinesiti, ali te se od pečine trdejša srcá vu njoj omehknejo. Ne zapüsti betežnike, pohájaj njé, ne samo, gda do te zváli k njim na spoved, nego sam od sébe tüdi njé goripoišči, vej ednomi človeki, šteri že svoje zemelsko življenje sklenjáva, tak dobro spádne, či njemi što kaj guči od vekivečnosti, vu betežnoj posteli se düša náj ležej zdigáva k Bogi. Vi pa drági krščeniki za velko štimajte svestva, po šterih — či njé dostojno i vredno goriprimlete — blagoslov na delo, miloščo za düšo i vsa telovna i dühovna dobra lahko zadobite. Priháajte večkrát k spovedi, ár je spisano, »či pokoro ne te držali, vsi prejdete.« Priháajte k prečisčávanji, ár ki je z etoga krüha, on de meo žitek vekivečni. Vu teškom betegi vzemte gori slednje mázanje. Ár jaz to mislim ka dönok jeste nikši rázložek, gda na boži kejp stvorjeni človek méra, ali pa gda nemo živinče zginjáva. Vužgimo se záto dnes na svéta mišljenja, na pobožno oblübu, ti novoméšnik, ka bodeš veren delitel sakramentumov, mi pa ka mo svestva vsigdár vredno i dostojno gorijemáli.

III. Stopiš na predganco, hodo boš vu šolo, včio boš stáre i mláde. Včio boš vsepovsédi evangelium, šteroga je Jezus od Oče z nebés prinesao, šteroga je Düš sv. od vse krivice čisto obdržao. Glásiti moreš té evangelium vu priličnom i nepriličnom vremeni. Ne samo te,

gda se lepo odpréjo srcá tvojih poslušávcov ino se nagnejo na pobožna čütenja i jákostna dela: nego ešče i te, či bi tak obhodo kak sv. Števan, koga reči so besni židovje vu krv zadávili. Ár bode vremen, gda tvoje reči ne do radovolno poslúšali, ár od pravice odvrnéjo svoja vüha i drügo bi radi poslúšali štero je sveti i njuvim hüdim nagnenjam povolno. Ali či bi se ti lüdem šteo poviditi, te Kristušov sluga biti ne bi mogeo. Ti samo predgaj, glási rejč božo. Delo tvoje je, naj bi sejao reč božo, zrás pa od Bogá čakaj. Znábiti tvoji trüdi do samo po tvojoj smrti sád rodili, ali ti ne zgübiš nájema tvojega.

Mi pa pobožni kršćenicje! bodmo veséli, ka smo dnes novoga glasitela bože rejči zadobili. Vesélo poslúšajmo vsigdár predgo, ne iščimo vu njoj samo lejpe reči, štere bi nam vüha gládile, nego iščimo vu njoj, ka de nam na düševen hasek. Sam Jezus právi, ka so blázeni, šteri reč božo poslúšajo. Rejč boža ešče dnesdén ono moč má, kak inda, štera spotere grešna srcá, vtiša nemirne rázume i žalostne potrošta, ona je pot blodnim, svetlost vu kmici blodéčim. Či ste od Bogá, te te reč božo poslúšali, ali či reč božo poslúšati neščete, spoznajte, ka ste ne od Boga, ár za vse drügo bole márate, kak za božo diko i svoje düšno zveličanje.

Vu etoj tvojoj dužnosti tvojega pozvánja, štero sem zdaj pred tébe postavo, bodeš meo vnogo veseljá, ali tüdi vnogo žalosti. Bojazen te opáše, či si zmisliš na to kak boš mogeo svojo düšo med vnoгими sküšávami čisto obdržati. Človek je li človek, slabo stvorjenje i kem više je postávleni, vsebole de od hüdoga dühá sküšávani. Žalostilo de te, ka de se ti tak vidilo, da 'bi zamán bilé tvoje molitve, trüdi na predganci, vu šoli. Ár pride nerijátelski človek, šteri na nikoj správi tvoje lepe návuke. Spoznaš na hitroma takše düše, štere skažljivo duge molitve molijo, gosto k prečisčávani prihájajo, ali od svojih návadnih grehov se odtrgnoti neščejo. Vido boš, ka oni,

vu šterih si se nájbole vüpaó, pomenkajo rávno te, kda bi trbelo kršč. vero obrániti, za njo se vojüvati. Nájdeš neprijátele, šteri do tvoje nájsveteše nakanenje na hüdo obračali, tebi poštenjé jemáli i britko bodeš se jokao v samoti pred Jezušovim razpetjom i z križa bodeš čüo troštave reči: či so mené preganjali i vás bodo preganjali, ne bojte se, jaz sem obládao svet.

Vi pa pobožni krsč., gda vidite ednoga nevolnoga popa Kálvário hoditi med svojimi fárnikmi, vzemte njega vu svojo miloščo, ár ne za sébe, nego za diko božo i vaše düšno zveličanje se skrbi on vu vseh okolnostah človečega življenja. Z materne utrobe pri sv. krsti on spiše med Kristusove kotrige novorejeno dete. On vči nevedne i pozáva, naj bi stopili pod križ Nazarenskoga. On vlámla krüh, šteri nas hráni na žitek vekivečni. On ozdrávla nemrtelne düše, štere so po grehah obetežale. On blagoslovi zákon hižnikov, šteri blagoslov njé do smrti obdrži v lübéznosti. On stoji pri posteli mérajočega i pripraví düšo na blázeno vekivečnost i obslednjim on sprevodi razhlajeno telo na počinek vu hladno jamo. Vsem nam slüži dühovnik i gda gori vzeme réd cerkveni, pozábíti more sébé i jedino se za diko božo i zveličanje düš more skrbeti. Delajte záto navküp z vašimi dühovnikami, pomagajte njé z rečjov, z delom, z trüdami; či mo vsi vküpdržali, či mo svojega voja poslüşali, te ne de moči, štera bi nás na zemli obládala.

Ali ne bom te že duže zadržávoa, oprávlaj dale tvojo že začnjeno sv. mešo i gda prideš k spominanji živočih, spomeni se tam z tvojega lüblénoga očé, šteri dnes vu vesélji plavajoči se spozábi z vseh trüdov i stroškov, z šterimi je tebé dnes do oltára pripelao; spomené se z tvoje dráge materé, štera je denésnji dén že dugo i žmetno čakala, i zdaj ne ga veselešega stvorjenja, kak je ona, gda vidi, ka je že dávno želela, za koj se je že dávno molila, gda vidi siná svojega Božánstvo

podigávajočega; moli se za brátjo i sestre tvoje, k šterim si z krvnim vezáljom prikapčeni, z šterimi si se tak dostakrát navküp veselio i žalostio vu očinskoj hiži; glédaj rodbino okol tébe dnes stojéčo, oni túdi krátki sponim želejo od tébe vu sv. meši. Ne spozábi se z tvojih vučitelov i dobročinitelov, šterim túdi mnoga dobra máš zahváliti.

Moli se za zvišanje sv. Materécérkvi, za Křistusovoga namestnika Benedikta XIV. i prosi, naj bi se njegovo smileno nakanenje vu etom bojnskom vremeni spuniło, naj bi se vtišala groznost strašne bojne i vu bojni stojéči národje bi nazáj vu mir stopili. Moli se za naše vojáke, šteri zdaj že blúzi edno leto na orsačkih graničah trpijo mraz, vročino i svojo mládo krv prelevajo, naj bi nás od nepriátelske vojske obránili. Moli se za ranjence, šteri so vu domobranstvu krváve rane dobili, naj bi se bolezen njuva vtišala, rane njuve zacelile. Moli se za vlovlene soldáke, šteri daleč vu tühinskih krajinah teško čakajo svoje odslobodjenjé i ono vöro, gda do znova vidili svoj dom, svoje odstávlene domače. Oh smrt má dobro žétvo, tak vnogo krvi je prelejáno, tak vnogo skuz stočeno!

Moli se za preminočo rodbino, šteri so se tvojega denéšnjega veseloga dnéva ne včakali; moli se za tvojega preminočega plébánoša, šteri so vu tebi popovsko pozvánje pobüdiii, šteri se dnes zagvüšno pri Bogi túdi radüjejo, ka je vu tebi njuvo posejano semen tak lepi sád prineslo.

Ok ka bi te ešče proso, ka bi ti gori dávaó, moli se za vse dühovne réde, moli se za vse eti nazočne, šteri smo te esi sprevodili, vsi mi v tvojih molitvah, v blagoslovah tal ščémo zadobiti.

Za tem pa idi vu gorice Gospodove, kama te pošlejo; želno te čáka vnogo lüdi: mešüj, naj bi se vtišala

ober nás srditost²boža; predgaj, naj bi se razsürjávalo králestvo bože; podeljávaj svestva, naj bi po njih sinovje Gospodnovi postanoli. Amen.

Eben na Tirolskom.

Brez računa se najde na lepom gornatom, čisto katoličanskem Tirolskom takših lepi farnih cerkvic, štere do se pa mogle porušiti v toj groznoj bojni, če sovražni talijan vderè prek mej. Prosimo Srce Ježušovo, štero je patron Tirolskoga, naj okrepi junaške tirolce i vse naše vojake, da obranijo z močnov rokov mejè té lepe katoličanske dežele.

Sv. Kamil de Lelis.

(18. julija.)

V litanije, štere moli mešnik pri mirajočem, so sveti oča Leon XIII. djali dva noviva prošnika za zadnjo vöro: svetoga Kamila pa sv. Ivana od Boga. Od svetoga Ka-

mila se malogde kaj čte, zato pa zna vgaјati vnoгomi čtevcі, či na kratci popišeмо njegovo življenje. Pride najmre vōra, znabiti je že nanč nej daleč, ka de mešnik tūdi poleg nas molo litanije za mirajoče, pa de nas te vese-lilo, či smo radi častili svete patrone za zadnjo vōro. — Što je pa bio té sv. Kamil, novi patron betežnikov?

Lejkomišleni mladenec.

Kamil de Lelis se je narodo na sv. Vrbana den leta 1550. blūzi Kieti, v neapolitanskom pogorji. Rodbina de Lelis je bila plemenita, nego bogata je v tistom časi nej bila. Pobožna mati je maloga Kamilo skrbno goјila v božem strahi pa ga je pridno včila prvih krščanskih res-nic. Rano je mogeo mali dečak iti v šolo, pa je hitro pokazao, ka ma dobro glavo. Škoda, ka njemi je mrla mati, gda je šče komaj 10 let star bio. Oča, Ivan de Lelis, je bio ves drūgi kak mati. Kak voјak je prehodo vnoгo sveta pa je bio večkrat v voјski. Voјaki pa, kak dendenešnji, tak so tūdi v tistom časi z večine nej bili posebno goreči v molitvaj pa v obiskavanji cerkvi. Ka-milov oča je najraj posedavao med starimi tivariši z vo-jačkih let pa je ž njimi popivao pa igrao. Čida je Kamili mrla mati, je oča tūdi njega jemao s sebov v družbo. Da je dečak med takšimi pajdaši nej čūo dobre reči, se samo posebi razmi. Zapūsto je šolo pa je raseo brezi zgoјitve; bio je kak plemenito drevo, šteroga nišče ne obrezavle pa ne povežuje, zato pa pomali podivja.

Benečani so se v tistom časi voјskūvali s Tūrkom. Nabirali so voјake po vseh deželaj. Pa v tistom časi je nej bilo tak, ka bi vsaki mladenec mogeo nositi voјaško sūknjo, nego što se je sam oglaso, so ga sprijali pa njemi zato plačūvali. Kamilov oče je bio v letaj pa je že nej bio več za voјsko. Žela po penezaj ga je pa gnala, ka je skleno iti ešče ednok v boj proti Tūrki. Kamili se

je v družbi med starimi vojaki zbūdila žela po slavi pa se je pridružio k svojimi oči.

Stari De Lelis je mislo, ka je trdnejši, kak je bio v resnici. Med potjov je nevarno zbetažao pa se je mogeo obrniti nazaj proti domi. Blūzi Loreta je postao tak slab, ka je nej mogeo dale. Prenesli so ga na grad k staromi prijateli pa so pozvali dūhovnika. Zmiro se je z Bogom pa je mirno mro.

Kamil je bio sirota; ves pobiti le nej znao, kam bi se obrno. Nazadnje se je odločo, ka de šo naprej, na vojsko. Na nogi pri gležnji je meo malo rano, štera se njemi je ognojila pa ga je začnola jako boleti. Mogeo se je staviti v mesti Fermi. Spomin na pokojnoga očo pa bolečine so v lejkomišlenom mladenci zbūdile pobožne misli. Skoz okna je vido dva franciškana, šteriva sta šla po poti s povešenimi očmi; te pogled ga je pretreseo v dūšo pa se je odločo, ka de šo v samostam k patrom franciškonom.

Šo je v mesto Akvilo, gde je bio njegov stric gvardijan v franciškanskom samostani. Pater Pavel Lauretano je pa nej meo vole svojega sorodnika sprejeti v samostan, ne ve se, ali je to včino zato, ka bi mladenca djao na poskušnjo, ali pa zato, ka njemi je bilo znano njegovo lejkomišleno življenje. Vzeo ga je pa zato pod streho telko časa, ka bi njemi rana zacelila. Pri franciškana j je Kamily hitro minola gorečnost za samostansko življenje; pa da je rana na nogi nej štela zaceliti, je vzeo slovo od gvardijana pa se je napoto proti Rimi. Tam so meli v bolnišnicaj vučene zdravnike pa je Kamil vūpao, ka do tūdi njemi pomagali. Šo je v bolnišnico sv. Jakoba. Da je rana nej bila takša, ka ne bi mogeo hoditi, so njemi dali lejko službo pri betežnikaj. Kamil je pa nej bio za to, ka bi dvoro betežnikom; bio je svojeglaven pa je nej rad delao; najraj je čas trato z igranjom. — Predstojniki so ga opominali, pa gda je vse opominanje

nikaj nej pomagalo, so ga odposlali z hiže, čiravno ka njemi je šče rana nej zevsema zacelila.

Kamil se je pali obrno proti Benetkam. Vzeli so ga med vojake pa poslali na vojsko proti Türkom. Slůžo je benečanom tri leta pa prebrodo vnogo morja. Godilo se njemi je pa slabo pa je mogeo prestati dosta lagojega. — Ednok je tak zbetežao, ka so njemi podelili svestva za mirajoče; pa vse to je lejkomišlenoga mladenca nej spametůvalo. Strast za igranje, prepirlivost pa upornost je rasla ž njim pa bila vsaki den, močnejša. Benečani so končali vojsko. Kamil se je pa privado k nemirnomi življenji pa je šo kak najemnik med španške vojake. Na poti proti Neapoli ga je zadela na morji strašna nevihta. Mornarje, ki so že duga leta nej molili, so jokali od požalůvanja pa se spovedavali dűhovniki, ki je bio na ladji. Kamil je v toj smrtnoj nevarnosti včino oblůbo, ka bo šo k franciskanom, či njemi Bog reši življenje.

Dospeli so srečno v Neapol, pa je Kamil zapůsto španske vojake. V samostan je pa nej meo jako vole iti. Zbűdila se je v njem stara strast za igranje. Igrao je, samo ka je sreče nej meo pri igri. Igrao je tak dugo, ka je vse zaigrao: peneze pa turbo, meč pa plašč. Komaj za silo oblečeni je šo z Napola pa je začno beračiti. V mestu Manfredonija si je zebrao prostor pred cerkvenimi dverami pa je s kranščakom v roki proso almoštvo. Tű ga je opazo človek, ki je patrom kapucinom tistoga mesta oskrblavao potrebne reči za samostan. Pri samostani so ravno tistoga hipa nekaj zidali. Te človek je pitao v vojačko obleko opravljenoga berača, či bi šo ž njim, ka njemi on poskrbi delo, ka se lejko prežive pošteno. Kamil si je premišlavao, je šo vű z mesta, pa se je pali povrno pa ponůdo za delo pri zidaraj.

Šteo si je telko zaslužiti, ka bi mogeo potůvati dale, ka njemi ne bi trebelo beračiti.

Zgodilo se je pa nači, kak si je mislo. Poprijao se

je dela; čeravno ka njemi je bilo sprva težko, je zato ostao v dei. V njegovoj duši se je vršila nekša sprememba, za štero je sam nej znao. Čim duže je bole postao zamišleni; kak ešče nigdar prle, njemi je bilo zdaj jasno, ka človek ne žive samo zato, ka bi šo po voli svojim strastem, nego ma drüge dužnosti. Ğda je vido pobožne kapucine, kak so poleg vsega svojega siromaštva srečni v samoti, kak je on nigdar nej bio med svetom, je spoznao, gde se najde prava sreča pa zadovolnost.

Milost boža je pomali zmagala v Kamilovom srci. Eden den so ga poslali patri po opravkaj v samostan v sosedno mesto. Pater gvardijan je malo časa gledao staroga vojaka, zatem njemi je pa velo, naj ide ž njim v ograd. Ğda sta bila sama, njemi je pater jako lepo začno govoriti; opominao ga je, naj se vartuje greha, pa njemi je povedo, kak naj začne novo življenje.

Kamil je nej čüto, kakšo moč so mele gvardjanove reči do njegovoga srca. Ğda je pa drügi den šo domo, si je šče med potjov ednok premislo, ka je čüo od gvardjana. Nakša svetlost je posvetila v njegovo dušo, pa v tistom megnjenji je spoznao samoga sebe, svoje grešno življenje, pa njemi je srce bilo puno požalüvanja. Spadno je na tla pa je s skuzn. čümi očmi zdihavao: »Oh, jaz nesrečen sin, ki sem bio dozday glühi, gda me je Bog zvao! Zakaj sam razžalo telkokrat božo dobroto? Kelko bole bi bilo za mene, či nigdar ne bi zagledno belega dneva! Odpüsti, o gospod, meni velkomi grešniki, pa mi daj čas, ka se spokorim.« Na tleh klečeč je jokao pa hvalo Boga za njegovo smilenje. Obnovo je oblübo, ka bo šo v samostan k kapucinom pa je z celoga srca ponavla: zbogom, zbogom svet!

Sveti spokornik.

V svetom leti 1550. je bio Kamil rojeni, pa v svetom leti 1575. na svečnivo se je spreobrnio. Od tistoga časa

je tak odürjavao greh, ka je večkrat pravo: raj se dam raztrgati na sto žaložov, kak pa ka bi šče gda več svojevolno grešio. Šo je v samostan k patrom kapucinom pa je ponizno proso, naj njemi dajo redovno obleko. S postom pa z drugov pokorov je tro svoje telo pa je je devao v sužnost. Negdašnji lejkomišleni vojak je bio v zgled celoj samostanskoj družini.

Kamil je mislo, ka je najšeo kraj, gde bo vsa leta svojega življenja služo Bogi pa njemi davao zadoščenje zato, ka ga je prle telkokrat razžalo. Bog ga je pa odločo za drugo delo. Rana na nogi se njemi je znova hapila čemeriti, pa je niedno vrastvo več nej pomagalo; či duže je bila rana vekša. Predstojnik je nazadnje, čeravno nej rad, mogočo odposlati pobožnoga novinca. Oblübo njemi je pa, ka ga z veseljom vzemejo nazaj, či njemi rana zaceli. Težko je bilo Kamilu, gda je šo proti Rimi, naj bi tam v bolnišnici iskao zdravje betežnoj nogi. Rana njemi je resan počasi zacelila, pa je Kamil šo veselil nazaj v samostan. Boža vola je pa nej bila, ka bi Kamil bio kapucin. Komaj je prišeo nazaj, se je rana znova odprla. Zdaj so ga zevsema odposlali s samostana. Povrno se je v Rim, pa je začno delo, štero njemi je Bog odkazao. Posveto je svoje življenje ubogim, zapuščenim betežnikom.

V tistom časi je po bolnišnicaj ešče nej bilo smilelenih sester sv. Vincencija. Kamil, ki je sam dvakrat bio duže časa v bolnišnici, je vidio, kelko trpijo nebože betežniki, zato ka je nej bilo lüdi, ki bi njim dvorili z ne-sebične, krščanske lübeznosti. Dobo je službo v bolnišnici pa je od toga dneva živo samo za betežnike. Na svetek Marijinoga vnebovzetja leta 1582. je dozoro v njem sklep, šteroga je že duže časa noso v srci: skleno je, ka nastavi redovno družbo, štere glavni namen bo, naj njene kotrige dvorijo betežnikom, ne za plačilo, nego z lübeznosti. Vido je pred sebov nezmerne težave, štere

do ga ovirale, pa se je nej dao preplašiti. Tolažbo pa pomoč je iskao pri križanom Zveličari. V Rimi ešče den-denešnji hranijo križ, z šteroga je Jezuš govorio svo-jemi službeniki: »Nikaj se ne boj, malosrčen, li idi na-prej, jaz bom s tebov pa bom ti pomagao.«

Kamil je spoznao hitro, ka či ščé nastaviti redovno družbo, more prle sam mešnik biti. Nato je dvatreseti let star mladenec začno hoditi v šolo z malimi dečke-cami pa se je včio latinskoga jezika. Da je meo dobro glavo pa je bio tūdi jako priden, zato je v malom časi napravo skušnjo, ka so ga posvetili za mešnika. Dneva 10. junija leta 1584. je meo novo mešo. V septembri tistoga leta je bila nastavljena nova družba v pomoč ubo-gim betežnikom. Nej je bilo dugo, pa je mela družba svoje samostane nej samo v Rimi, nego v vseh vekših mestaj v Italiji. Ne je mogoče, ka bi z malimi rečmi po-vedali, kelko dobroga je včinila družba zlasti tista leta, gda je razsajao v Italiji pomor pa je strašna lakota mo-rila lūdi. Poglednimo samo sv. Kamilo pri deli, kak dvori betežnikom. Eden z med redovnih bratov, šteri njemi je pomagao pri betežnikaj, nam pripovedavle od njega:

Spanja si je privoščo samo štiri do pet vūr, potom je pa najprle šo v bolnišnisu. V bolnišnici je bila nje-gova prva pot v cerkev, k Jezušu v najsvetejšem sakra-menti. Gda je počasto Jezuš, je šo k betežnikom. Šo je pa od postele do postele, pri vsakom betežniki je poz-vedo, kak njemi ide. Či je što vnoči nevarno zbetežao, njemi je včasi podelo svestva za mirajoče, pomagao njemi je obūditi tri bože jakosti, dao njemi je kūšnoti sveto razpetje ali cecvo Matere bože; včino je vse, ka je mogeo, ka je betežnika lepo pripravo na smrt.

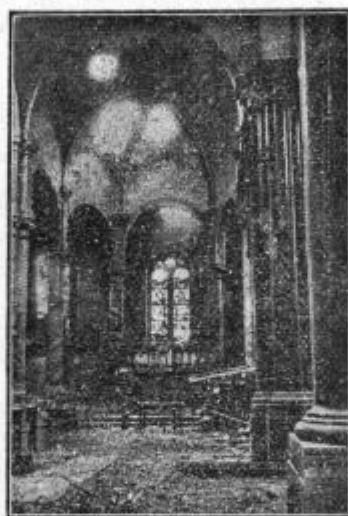
Gda je obhodo vse dvorane pa sobe, se je povrno v kapelo pa začno svoje zajtrašnje premišlavanje; pre-mišlavao je navadno poltri vūre. Či je bio što ne-varno betežen, pa se je trebela bojati, ka naskori merje,

je poklekno Kamil k njegovej posteli pa tam premisslavao ; od časa do časa je henjao pa je tolažo betežnika. Po premisslavanji je drügoč šo okoli betežnikov, popravlaio posteie, premenjavao postelino, odnašao zamazano perilo, donašao vodo, vrastvo, jedi, vse, ka je trbelo. Či se je komi upiralo vrastvo, je meo Kamil vsigdar kaj sladkoga pri sebi, ka je bilo betežniki ležej zavžiti bridko vrastvo. Lübezen, štero je meo Kamil do betežnikov, se da primerjavati jedino samo k lübezni dobre matere, štera dvori betežnomi svojemi deteti. Vidlo se je, ka se je svetnik skoro nanč nej mogeo ločiti od betežnikov. Prle kak je koga zapüsto, je desetkrat pogledno, či je vse v redi, popravo njemi je zglavnik, odevalo; lübeznivo je pitao betežnika, kak njemi je, či njemi kaj trbe, pa ka njemi trbe. Pa gda je šo naprej, se je šče večkrat zgledno nazaj, je malo postao pa šče ednok pogledno betežnika. Vsigdar je meo kaj pripravlennoga, s kem je razveselo betežnika. Što je nej poznao svetnika, pa ga je vido pri betežniki, si je mogeo misliti, té betežnik more biti Kamili jako lübi, ka za njega posebno skrbi; Kamil je pa lübo vse, pa te bežnik, pri šterom smo ga zdaj vidili, je bio eden z med sto, v šterih je kamil lübo pa častio svojega Gospoda, Jezüša Kristüša.

Velko lübezen pa spoštüvanje je meo Kamil do Jezüša v najsvetejšem sakramenti. Zato si je vnogo prizadevao, ka so betežniki lepo pripravljeni prejemali sveto obhajilo. Prle kak je prišeio mešnik s sv. Rešnim Telom, je šo Kamil okoli betežnikov pa je vsakoga pozoseb pitao, či ma znabiti ešče kaj na düšnoj vesti, či se žele šče ednok spovedati; potom ga je nakratko opomeno, kak naj vzeme k sebi Jezüša. Poskrbo je, ka so moški s svečami sprevejali sv. Rešno Telo, pa ka so med potjov prepevali sv. pesmi. Gda je prišeio mešnik s sv. popotnicov, je Kamil spregovoro za vse ešče nekolko prisrčnih reči, ka je v srci betežnikov obüdo živo vero, vü-

panje pa lübezen do Jezušä v presvetom sakramenti. S svečov v roki je potom šo z mešnikom do betežnika, lica so se njemi pa svetila od svete lübeznosti, štera njemi je plamotela v srci.

Tak je delao sv. Kamil duga leta, pokeč ga je Jezuš nej pozvao k sebi, ka njemi poplača, ka je dobra včino njegovim najmenšim bratom. Rana na nogi njemi je nigdar več nej zacelila; bila je zmerom širša pa bole globoka, vsaki den jo je mogeo prevežüvati, pa je neprestanoma teklo ž nje. Noso je to rano 46 let. Pa se

V toj cerkvi se čuva tista Marijina podoba, pred šterov je naš apoštolski kräl lani 8-ga decembra celo svoje držanje zročo Brezmadežnoj Devici v obrambo.

svetnik nigdar nej potožo. Za njega je bila to posebna milost boža, štera njemi je dala spoznati, ka ga je Bog odločo za delo pri betežnikaj. Bolnišnico je imenüvao lepi, dišeči ograd, šteri je pun cvetja pa sadü. Jako je želo, ka bi kak mučenik dao svoje življenje za Jezušä Kristušä. Spoznao je pa, ka je nej boža vola, ka bi šo kak misijonar med nevernike pa tam prelejao krv za sv. vero; zato si je pa zebrao drügo, dugo pa zavolo toga

težko mučeništvo, — mučeništvo krščanske lübezni v bolnišnicaj. Mro je kak mučenik lübezni 14. dneva julija 1614; štirideset let potom, kak se je spreobrnó.

Včimo se od svetoga Kamilo, ka se pravi, bližnjega krščansko lübiti; pa či mamó betežnika v hiži, šteromi moremo dvoriti, nasledüjmo pri tom deli krščansko lübezen sv. Kamilo. Vsi se njemi prepóračajmo kak patroni za srečno zadnjo vöro.

K godi sv. Matere Ane.

Benediktinec Trithemij, ki je bio goreči širiteo častitvi svete Ane, je pravo sledeče reči:

Či smo dužni božega Odküpitela častiti i dičiti v vseh njegovih svetcih, te smo to dužni včiniti zlasti v njegovih roditelaj. Tisti, ki nam je zapovedao, ka bi častili svoje roditelje, žele zaistino, ka bi se ta častitev skazüvala tüdi njegovim roditelom. Zato je pa, dragi čtevci, to nekaj svetoga, či neprestanoma skazüjemo čast tistoj, z štere krvi je Sin boži meso vzeo na sebe. Najsvetejša Bogarodica stoji zato tü na prvom mesti. Njena zaslüženja so tak velka, ka je zdignjena nad angelske kore v nebesaj. Za Marijov pa — tak mislimo mi — je sveta Mati Ana, od štere smo začnoli govoriti, Sini božemi tak po mesi najbližnjejša, kak tüdi po vrednosti svojih jakosti pred vsemi svetci najbole dopadliva. V njej svetosti mi nemamo kaj dvojiti, zato ka verjemo, ka je ona Mater božo poprijela brezi madeža poprijetoga greha. Vsakojački pa more biti sveta mati tiste, štere deviško porodjenje nam je prineslo večno zveličanje. Ana je sveti koren, Devica Marija je presveto drevo, sad toga dreva je pa Sin boži, zveličanje düš. Ja, Marija je zaistino sveto, dobro drevo, štero brezi vsakoga človečega oskrb-

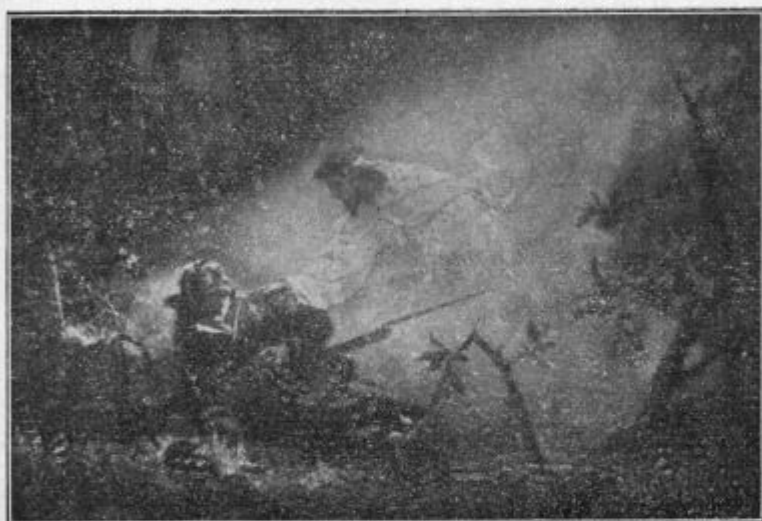
lavanja po rodovitnosti nazaj dene vsa druga dreva, Marija je drevo, štero je zraslo z svetoga korna, pa je svoj zras dobilo od obilnosti nebeskoga deža. Dober koren nigdar ne požene slaboga dreva, dobro drevo pa tudi nigdar ne obrodi loškoga sada.

Kak jako je Ana ljubila Boga ober vsega, nam kaže že prva zgojitev njene hčeri; prinesla jo je že kak malo dete v cerkev za službo Gospodi, kak nam to pravijo zročila. Marija je bila — tak mi verjemo — brezi greha poprijeta, pa je živela, pokeč je bila na toj zemli, vsigdar sveto življenje. Ka pa več naj želemo? Ali nam ne kaže tak zgledno življenje njene hčeri od rane mladosti, kak velke zasluge je mela njena mati? Či se Ana po svojoj svetosti ne bi odlikovala pred vsemi drugimi, te svoje hčeri nigdar ne bi zgojila z takšov skrbjov i pobožnostjov za čast božo. Vej nam je dobro znano, ka matere zgojijo svoje hčeri tak, kakše so one same.

Kak zato Ana po zasluzenji pa po svetosti nazaj dene vse druge ženske, tak se je svetila ona tudi pred vsemi svetci po gorečnosti, z šterov je zgajala svojo hčer že v ranoj mladosti za ljubav božo. Či zato mi ljubimo Sinu božega, či mi njegovo prečisto Mater visiko častimo, zakaj ne bi te tudi častili Jezušove mamice, Marijine matere, svete Ane? Či nam leži na srci čast Vladara vsega sveta, zakaj ne bi ljubili potom tudi njegovih roditelov. Što kralesko rodovino ponikoj ma, on razžali krala. Kakšokoli čast skažujemo mi svetoj Materi Ani, bodimo vseli preverjeni, ka to hvalo skažujemo vsigdar samomi Jezusi Kristuši.

Ešče malo...

Ešče malo, drági vojník,
Ešče malo le zatrpi, ...
Ne boš dugó že vu bojni,
Prideš v roke lepoj smrti.

Jaz, Odküpitel tvoj mili
Prišo sem te potolažit,
Prišo v teškoj, smrtnoj sili,
I te pelat k večnoj slávi.

Ešče malo... samo malo,
En trenutek sam' potrpi,
Pa boš, sinek, z menov plavo
V večnoj diki v večnoj nebi.

Sad bojne.

Kak je vojska zmirila dva sovražnika.

V začetki zdašnje vojske, štera se je začnola ravno v žetvo, je občinsko poglavarstvo v ednoj nemškoj vesnici vküp spobralo moške, ki so doma ostali, pa njim je velelo, naj bi opravljali polska dela cele vesnice. To plemenito delo so začnoli najprle pri tistih hižaj, od šterih so moški mogli oditi že v boj, pa so samo ženske ostale doma. Medtem so nešterni vojacje, ki so že pozvani bili pod orožje, pa so šče prerano prišli v kasarne, dobili nekelko dni dopūsta, ka bi doma opravili žetvo pa si spravili snopje pod streho. Med njimi je bio tūdi eden mladi kmet, ki si je dosta premišlavo, kak bi mogeo spraviti silje domo v tak kratkom časi, kak ga je dobo. Gda je domo prišeo, je vido, ka so njemi ravno zadnji pelaj snopja spravljali domo. Njegovo veselje je bilo veliko, pa je bio do dna srca genjeni, gda je med lūdmi, ki so njemi snopje vozili domo, zagledno ednoga človeka, s šterim sta duga leta živela v sovraštvu. Mladi kmet se je zdaj nej mogeo duže zadržati, nego je skočo k tomi svojemi sovražniki, ga je obimno pa njemi je podao roko. Vsem, ki so to vidli, so se od veselja zaskuzile oči, ka je vojska zmirila teva stariva sovražnika. — Tak bi se naj zgodilo z vsakim sovraštvom.

Marija ga je pripelala nazaj v pravo cerkev.

Med dvanajstjezermi vojaki, ki so meseca augusta preminočega leta sprijali škapuler v mesti Linc, jih je bilo samo par takših, ki so si premišlavo, pa nej znali, ali bi ga sprijali, ali pa nej. Eden med njimi je postao burlav, gda je zagledno škapuler, pa ga je odklono z etimi rečmi:

»Meni to nikaj ne bo pomagalo, jaz sam luteran!« — Gospa, štera njemi je ponūdila škapuler, je mirno pravila: »Samo vzemite. Naša lüba Gospa obrani tüdi vas!« — Vojak je nato sprijao škapuler pa je šo v kasarne. Za štirinajst dni sta prišla znova vküp vojak pa gospa. Zgodilo se je to zdaj že v cerkvi. Po dokončanoj božoj službi je pravo vojak gospej: »Jezerokrat se vam zahvalim za škapuler. Od tistoga časa, kak sam ga na sebe vzeo, sam nej mogeo duže ostati v luteranskoj veri, nego sam postao katoličanec. To sam naznano svojim domačim, ki so se tüdi povrnoli nazaj v pravo matercerkev. Zdaj bom šo z mirnov düšnov vestjov v boj. Veliki kamen se je odvalo od mojega srca, šteri kamen me je že dugo mantrao. Za to dobroto se mam zahvaliti s svojov družinov vred škapuleri naše lübe Gospe.«

Lübezen do matere — lübezen do dece.

Kak žmetno je, kda obe tevi lübezni naednok zah-tevleta od človeka, ka bi jivi spunjavao!

Pet letna Olgica je povrgla svoje mesto pri peči, gde sta se z štiri letnov Anicov zmenjali, pa je šla k materi, štera je pri okni sedela pa šivala. Gda je k ma-teri prišla, je glavò na njo naslonila pa jo je prosila:

»Mama, jaz bi rada spala!«

Mati je začnola premišlavati, ka naj bi to pomenilo, ka deklička takšega hipa šché iti spat, kak je to inda nej mela navade. Položila njoj je zato roko na čelo, ka bi zvedila, či jo znabiti boli glava. Čelo je bilo jako vroče, oči tužne. Včasi je püstila delo pa je djala dete v postel. Dete je tüdi včasi zaspalo, pa za en kratek čas se je že prebüdilo, bilo je jako nemirno, lovila je je trešlika.

Mati je namakala v mrzloj vodi cape pa devala na njo. Gda je pa vidila, ka njoj to ne pomaga, je poslala po zdravnika. Zdravnik je šče zdaj nej znao povedati, ka je detiti naškodilo, obečo pa je, ka na drügi den pride nazaj.

Tüdi na drügi den je nej znao povedati zdravnika, kakšo bolezen ma dete.

Gda je zdravnik šo od hiže pa ga je mati vö sprevaljala, je mala Anica skočila k svojoj betežnoj sestrici, pa jo je božala po licaj, štera so gorela od vročine.

„Jeli pa, Olgica, vütro bovi se pali zmenjali.“

Mati je prišla nazaj v sobo pa si je sela pri posteli k svojoj betežnoj hčerkici. Nej je šče sedela par minot, pa njoj je li prineso pismonosec brzozjav, v šterom je stalo, ka je njena mati, štera je že dosegnota lepo starost, nevarno zbetežala pa žele, ka bi kak najprle prišla k njoj.

Ka zdaj naj včini? Njena mati ma samo slüžečko deklo pri sebi, vsi njeni sinovje pa hči so oženjeni, pa je nieden nej doma pri njoj. Ona je bila najmre jedina hči te stare matere, štera je zdaj zbetežala, zato je pa želela, naj se včasi odpravi k njoj.

Gda je mož domo prišeo, ga je pitala, ka naj napravi. Ali bi šla k materi, ali bi ostala pri deci?

Mož jo je pomiro pa pravo, ka znabiti Olgicin beteg hitro mine; bila je najmre že večkrat betežna, pa je vseli hitro ozdravila. Zvün toga pa tüdi on doma ostane pa de skrbo, ka deteti nikaj ne bo menkalo.

Žena se je pa zato li težko odločila, ka bi odpotüvala. Večkrat je prišla nazaj k posteli pa se je težko odpravljala na pot. Medtem je prišla vüra, ka je mogla odpotüvati. Ešče ednok je dala deteti vrastvo pa je je šče ednok pobožala po licaj. Zatem je stisnola Anico k srci, pa se je podala na pot...

Svojo mater je najšla na smrtnoj posteli. Nej dugo po njenom prihodi jo je smrt rešila vsega trplenja. Pre-

teklo je pa zato li več dnevov, pokeč so najmre pokopali mater, kak je ona mogla potüvati nazaj domo. Med potjov je milo zdihavala, ka se je gder zdaj že zgodilo doma z Olgicov, na štero si je v zadnjih dnevaj nej mogla dosta misliti, zato ka je vso svojo skrb mogla obračati svojoj zdaj že pokojnoj materi.

Nazadnje je prišla domo. Stopila je v sobico. Bilo je vse tiho. Mož je prišeo proti pa njoj je tiho podao roko.

»Ka le da Olgica? Je šče i zdaj betežna?« je pitala žena moža.

Nej je dobila nikšega odgovora. — Mož je tužno glédao v tla.

Žena je šla naprej, je odprla dveri na tistoj sobici, gde je ležala Olgica. Bilo je vse prazno. Niti postelce, na šteroj sta Olgica pa Anica spale, je nej bilo več v sobici.

Nato je žena prijela moža za roko pa ga je z milim glasom pitala:

»Gde so deca? Gde sta Olgica pa Anica?«

Mož je zdaj prijao ženo, štera je bila jako razburkana, pa jo je stisno k svojemi srci. pa njoj potom začno praviti:

»Ana, draga moja žena, bodi močna! Bog je najno lübo deco k sebi vzeo; obe hčerkici nama spita tam vüni v hladnoj zemli. Bolezen difteritis nama jivi je spomorila. Zdravniška pomoč je nej mogla pomagati. Tak nahitroma je vse prišlo, ka sam te nanč nej mogeo domo zvati, zato ka ti tak ne bi mogla pa nej smela povrčiti svoje mrtve matere. Vdajva se v božo volo!«

To so bili težki vdarci, šteri so zadeli siroto žensko. Pa njena pobožnost, vdanost v božo volo jo je pomirila. Vej nam sveta vera pravi, ka čiravno zgübimo na tom sveti svoje drage, je zgübimo samo za kratek čas, pa bomo je po smrti znova vidli tam gori nad zvezdami.

Kak se je eden vojak odvado preklinjanja.

Eden vojak je prišeo k spovedniki pa se je spovedavao, ka se je jako navado preklinjati.

Spovednik ga je pitao, či ma močno volo, ka bi to grešno navado tá püsto. Vojak je pravo, ka bi to rad včino. Spovednik njemi je nato velo: »Kak vidim, mate na kaputi lepe srebrne gombe. Delajte zato etak: Kak znaglic vam vujde več takša reč z vüst, vzemite sablo, štero nosite na strani, pa vrežite najzgoranjo gumbo s kaputa pa jo tá lüčite. Gda vam vujde drügoč preklinjanje z vüst, vrežite s kaputa drügo gombo pa jo vržite brezi smilenja od sebe. Tak delajte pri tretjem pa pri štrtom preklinjanji. Jaz mam vüpanje, ka se po toj poti odvadite preklinjanja ešče prle, kak bi sporezali vse gombe s kaputa.

Vojak je poslüšno spovednikov nasvet pa se je odločo, ka bo tak delao. Nej njemi je trebelo dugo čakati, ka se njemi je že ponüdila prilika. Opotekno se je, gda je šo proti domi, pa so ga obleteli čemerje, zato se je hapo preklinjati. Zdaj njemi je prišlo na misel, ka je oblübo spovedniki, zato je vzeo sablo, pa čiravno s težkim srcom, je zato li vrezao gombo pa jo je lüčo od sebe. Zatem je nej bilo dugo, pa ga je znova nekaj razčemerilo. Tüdi zdaj njemi je prišlo preklinjanje že na jezik, nego prle, kak bi je spregovoro, je segno po sablo, ka bi vrezao drügo gombo pa jo lüčo tá. Zdaj je te nej znao, ka bi včino. Nazadnje se je odločo, ka raj ne bó preklinjao, liki pa ka bi pali mogeo gombo odrezati pa tá lüčiti. Tak je delao vseli, gda njemi je preklinjanje sililo z vüst, pa se je v kratkom časi odvado od te ne-lepe i grešne navade.

Zlati lešnjeki.

Ka se v bogaimo obrne — to nam Bog stokrat povrne.

Što šče, ka Bog šče — on ma vse, ka šče.

Što dobre navade pa šege opušča — on škodo
svoje nespameti sam skuša.

Dobra dela so najbolše blago za nebesa.

Kakša je tū sejadev — takša bo tam žetev.

Što se maloj nesreči smeje — njega velika nesreča
za peto drži.

Ali Jezušā križanoga lūbi, ali se pa naveke pogūbi.

Časti Jezušā vse žive dni — pa boš srečen v več-
nosti.

Ka dobrovolno potrremo, tisto si v srečo sprememo.

Naš apoštolski kral z detetom trononaslednikovim.

Cerkvene Novice — Raznotere Reči.

Blagoslov Srca Jezušovoga v tom leti. Z Bogojine nam glási eden mladéneec: Pitam 12 let staroga dečáka: „Jeli, ka ti zdaj dosta trpiš, ka očé ne ga domá?“ — „Ne vem, kak je to? Kda so oča šče domá bili, sem nanč nej mogo plüga na kola djásti, zdaj pa na lehci včiniim. Znáam mi Bog pomága.“ — Lüdjé si zgučávlejo i spoznávalejo, ka eden den opravijo zdaj teliko, kak inda v treh. — Srce Jezušovo je blagoslavla i krepí, ka morejo to vse doprinašati, tisto Srce, štero oni domá, njuví lübléni pa na bojišči prosijo za pomoč.

Franciškanski novi general. Red sv. Franciška je maja 22-ga v Rimi v zavodi sv. Antona zvalo za novoga generala P. *Cimino* Serafina.

Nova poslanstva pri Vatíkani. Ne samo angležka protestantska, nego i hollandska vlada je vstanovila poslanstvo pri Vatíkani, to je rimskom svetom očí, štero je že duga leta pretrgano bilo.

Tretji réd sv. Franciška. Navuk za tretje rednike je bio 30-ga maja v Črensovcih za vse poprek, kak ga niže objávimo, na Srce Jezušovo pa samo za voditele i voditelice.

Pomirilna pobožnost se je vršila v Črensovcih maja 30-ga ravno tisti dén, kak v Budapešti, kde so z najvejšov slovesnostjov nosili okoli sv. Štefana krala roko desno i prosili Bože pomoči.

Nova meša Hauko Jožefa na Tišini je služena v nazočnosti nešetetoga naroda od vseh krajov junija 20-ga.

Pétdesetletnica na Švicarskom. Na Švicarskom so rialske svétke z velikov slovesnostjov obslužavali pétdesetletnico, ka je jezuit, Canisius Peter med blažene spisani. Velikanske procesije se hodile h grobi blaženoga.

Prišleki slovenski i taljanski so se naselili v naših slovenskih i bližnjih sosednih krajeh. V obrambo smilenih src zročimo te sirote.

Taborska püšpekija v taljanskoj vojski. Taljanska vojska je dozday nej mela taborskoga dühovništva. Prostovoljno so se samo dühovniki zglašüvali na düševno pomoč vojákom. Sveta stolica je zdaj vse té dühovnike pod novo imenüvanoga táorskoga püšpeka Angelo *Bartolomasi*-ja oblast postavila.

Romanje k Majkoj Božjoj Bistričkoj na Horvacko se je to bojno leto jáko podignolo. Naši slovinci so túdi z večih far v procesijah hodili. — Mile prošnje nešteti romarov za za zmago i mir so do suz genole vsako srcé najbole potem, ka je dúhovnik pregnan od bojne sile jočič na predganci pripovedavao, kak so njemi sovražniki cerkev vničili.

Navuk za tretji réd, držani maja 30-ga v Črensovcih.

„*To delajte v moj spomin*“

(Luk. XXII. 19.)

Na skradnoj večerji je Jezuš „vzeo krüh, ga je blagoslovo i zlomo i jim (to je vučnikom) ga dao rekoč: „*to je moje telo, štero bo za vas dano; to delajte v moj spomin. Ravnotak túdi kelih po večerji rekoč: te kelih je nova zaveza v mojoj krvi, štera bo za vas preležána.*“ (Luk. XXII. 19,20.) Lámlanje krüha v Kristušovo telo premenjenoga i spraznenje keliha, v šterom je vino Krištušova krv postalo, je po Jezušovih rečeh spomin njegovoga tela, štero de za lüdih darüvano, i njegove krvi, štera bo za njé preležána, to je njegove križne smrti. Ali, kak sv. Pavel apoštol právi „*Keljkokrat bote jeli te krüh i kelih pili, bote smrt Gospodovo oznamüvali, dokeč ne pride*“ (I. Kor. XI. 26.)

Pitam vas, kde pa vidite vi krüh i po spremembi ga za Gospodovo telo molite i kde se toči tisto vino, štero po rečeh sv. materecérkvi device rodi, ár je posvečeno v Gospodovo krv? Odgovorite, pri svetoj meši. I tak je túdi. Tú se ponavlja Gospoda Jezúša Kristúša britka muka i tužna smrt celomi sveti v zveličanje. Kda ste pri njej, ste pri smrtnoj posteli vašega Stvoritela, ste na sprévodi vašega Odküpitela. I da ste pri tak važnom opravili nazoči, i da ste pri tom svetom dugovánji po mogočnosti dužni vsaki dén biti, v srce si vzemite moje reči, z šterimi vam naznaniti namenim, kakda ste dužni pri njem biti, to je kak ste dužni sveto mešo poslušati. Dužni ste pa se na nje poslušanje pripraviti, pri njej z telom i dúšom i z Marijov nazoči biti, naj si ž njé veliki hasek morete zajéti.

Srce Jezušovo v oltárskom Svestvi prebivajoče blagoslovi moje reči, naj tebe odičijo, mené i moje poslušavce pa posvetijo.

Kda k meši idete, drage dúšice, hitite, kak negda Marija na goro Kalvarijo. Ona je na tistoj poti Jezúša mela v misli. Ti túdi njega mej. Ognj se vsake raztrešenosti po poti. Moj zbráne

oči, ogni se takših pajdašov i pajdašic, v šterih družbi bi tvoj düh ne mogo z Bogom zbráni ostáti, šteri guči i djánja bi te motila v poslušánji sv. meše. Večkrat si obüdi med potjov namen, da ideš z Marijov k križi Jezušovomi, naj si tam z njegovov drágov krvjov žejno düšo napojiš, slabo okrepiš, zamazano ščistiš. I prosí to dobro mater, naj bo tvoja tovaršica na toj poti.

Kda pa v cérkev stopiš i se z blagoslovenov vodov poškropiš, pozabi vse, ešče samo sebé, draga düša, pa misli živo na pričüjročnost Božo. Obüdi si vero, da si pred živoga Boga prišla i v toj veri poklekni pred svojega Jezuša na molbo i prošnjo, pomirenje pa hválodávanje za tébe i neštete milijone svojih bratov pa sestér.

Pomisli tü pred Bogom svojim, ka si na strahovito sveto opravilo i mesto prišla, bogoljubna düšica. Sin Boži bo ponávlaol svoje križno, krvno miranje na nekrven način, naj ti ne merješ večne smrti. Bog bo tü. Tisti Bog, ki je Mojzesi samo v prikazni govoro z ščipkovoga grma pa vendar pravo njemi: „*ka je mesto, na šterom stoji, sveta zemlja,*“ (II. Mojz. III. 5.) tisti Bog bo brez prikazni, z resničnim, pravim telom, kak človek i Bog prebivao tü na oltari, v toj cerkvi, v šteroj že teliko i teliko let prebiva. Moj Bog, če je že tisto mesto sveta zemlja, šteroga se podoba Božega bitja samo ednok detekne, kak more svéta biti te tista cérkev, kde dén za dnévom, leto za letom, stoletje za stoletjom prihája dol on, právi Bog, i prebiva noč i dén v sredini svojih zaročnic, nemrtelnih düšic.

Na sveto, najsvetejše mesto stopite, kda se v cérkvi prikažete i pridete na ponávlanje Jezušovoga miranja, štero je tak strašno bilo, ka se je ešče kamena pečina razjokala nad njim i počila od žalosti, štero je tak tužno bilo, ka je je niti sunce ne moglo glédati, štero je pa vajeno glédati grozovitosti na toj grešnoj zemli.

To ste prišli gledat v cérkev k meši. Do dna srca morete záto genjeni biti, kak Marija, pri njej i z tov genjenostjov poslušati evangelij, šteri, kda se číté, gorstanete i si križ vržete na čelo, vüsta, pa prsi pa obečate, ka bote v misli, v guči i djánji držali nevraženo vero Jezusovo. — Po evangeliji, kda dühovnik hostijo i vino darüje, naj bi se spremenila v Gospodovo telo i krv, se darüjte vi tüdi, kak Bl. D. Marija, gor i se nakanite, da ščéte vse včiniti i zatrpeti za svoje i svojih bližnjih düš rešenje. — Pri podigávanji nešetokrat i z srčne lübežni pa glédajte na

švéto hoštijo i kelih pa ponávlajte milo pa srčno reči: Moj Gospod i moj Bog! — Tú je zdaj Gospod, te najbolši i dragši, ne pústite ga z očíh, želno ga ogledüjite, dosta ga prosite, najbole pa, kda zvonček se oglasi, ka se Gospodova svátba začínja, ka ide že pohajat i osrečüvat zaročniško düšo svojega dühovnika, oh zdaj se milo razjočite nad svojimi grehi i vročo želo obüдите, naj vás tüdi obiše, tüdi obogati, tüdi okrepi, da ste ve tüdi potrebne pomoči, ár vas jálni i spačlivi svet neštetokrat oslabi i zovlači z svojimi hüdobijami. — Z Jezušom tak končimár v dühi zdrüžene, odprite svoja vüsta na hválodávanje i idite svojo pot domo, düšice, kak jo je Marija šla na vüzemsko nedelo, kda je svojega Jezüša pri grobi i z groba nazáj dobila.

Marija je pri Jezušovom miranji mučala, dosta molila, vnogo trpela. I ve to delajte, drage düšice. Mučajte! Nikaj ne gučite. Če komi kaj namenite povedati, zazovite ga v segeštijo ali vü i tam njemi povejte. Molite! Nikde se ne leva teliko milošč na svet, kak pri svetoj meši, zato tü li molite i vsikdár molite. Če vam što kaj natače i vi samo en hip ne pazite, nego posodo vkraj podržite, ste že kvarni, pa tem več, kem dragša je reč, štera se vam natáka. Nebeske milošče, štere večno srečo slüžijo, se pa pri sv. meši cedijo i levajo na düšo. Té mi zato mimo spadnejo i se ne dájo več nikak nej gorpobrati, če nemam pazke pri svetoj meši. Düša mi more paziti i telo mi more paziti. Na oltár, ali konči proti njemi mi more gledati telo i globoko poniznost, vdano molbo pa keliko svetih misli i žel mi li more nositi düša, more v sebi pobüdjávati pri celoj svetoj meši, najbole pa pri štiraj glávnih délih, evangeliiji, darüvanji, podigávanji i obhajili, ali prečiščávanji.

Marija je trpela, ali z lübézni do Jezüša, više vsega sveta pri njegovom miranji. To delajmo i mi. Mraz, vročino, stesko i vse drüge se ponüvajoče prilike z lübézni do Jezüša pretrpimo radi. Za Jezüša mojega vse — je bio glas Marijinoga srca pod križom, to bodi i naš pri svetoj meši. Obüdimo si močno, jáko močno volo, da ščemo vse pretrpeti, vse prenesti, naj se samo Jezuš odiči i düše dobi. Tú se nakanite, tužne matere, žene, deca, brati sestre, tü, pri ponávlanji Jezüšove križne smrti, pri svetoj meši, ka zatrpíte, kak je ona zatrpela i ne zmrtrate, kak je ona ne zmrtrala, če bi ravno mogli svojega sina, moža, očo, brata na bojišči zgübili, kak je ona zgübili svojega jedinoga lüblenca na križi. Tú pri svetoj meši najdete njo, to žalostno mater, štere tužnosti spomin se tak ponávla, kak smrt njenoga Jezüša,

tista smrt, pri šteroj smo najšli njo, svojo nebesko mater i svojega nebeskoga očo, pa njegov večni dom. Tü pri svetoj meši se zato tolažimo v düšnih i časnih težavah, tü sem, k svetoj meši prihajjmo v vseh nevolah i nadlogah z tem najmcč nejšim vüpanjóm, ka tü zaistino najdemo právoga, živoga Bogá, nasega Gospoda Jezuša Kristuša i materinsko ljubav njegove presvete matere, štera naj vsikdár segreva i odeva nas, vam z celoga srca želem vsem poprek. Amen.

Bratovčina správne, ali pomirilne meše je na Švicarskom i drügih mestah vpelana. Kotrige mesto tistih poslušajo z ljubézni do Jezuša sv. mešo delavne dni, kda morejo, ki jo zamüdijo, ali ki bi jo radi, pa ne morejo, kak naši lübi vojáki. O da bi se med nami slovinci tüdi dosta takših düš najšlo, štere bi za naše lübe vojáke vsaki tjeden konči edno mešo delaven dén poslušali.

„**Apostolstvo za dober tisk**“ je sv. oča potrdó za Taljansko. Kotrige podpirajo društvo z penezi i drügimi dobrimi čini.

Mrtev je vrednik papovoga lista. *Chiaudano* Jožef, iz réda jezuitskoga, ravnitel papovoga lista : *Civiltá Cattolicá*, je mro. Pokojni je bio eden svétoga življenja i jáko vučeni človek, na šteroga se je sv. stolica dosta naslanjala. Nájimenitnejše delo z med njegovih spisov je tisti, v šterom razpráva, kakša more biti pisáva krščanska.

III.

Na ranjence šesta Roža z Hotize:

Zadavec Ana 60 fil., Vražič Ana 30 fil., Császár Kata 30 f.,
Császár Ana 60 fil., Kramar Manka 60 fil., Zenkovič Manka 50
fil., Farkaš Kata 40 fil., Hozjan Gejta 50 fil., Gerič Ana 40 fil.,
Sijtar Manka 40 fil., Denša Manka 40 fil., Ritlop Ana 1 K., Zelko
Bara 40 fil., Zelko Kata 2 Kor., Topličanec Kata 40 fil. *Vse vküp
8 Kor. 80 fil.*

Starinske pesmi.

Od Marije.

Kralica nebeska,
Obramba zemelska,
Obraz tvoj obrni k nám,
Milost z nébe prosi nam.

Angeli te dičé,
Ves svejt k tebi kričé,
Na veke si zebrana,
I na radost nam dana.

Po tvojoj dobroti
Prašča Bog grehote,
Jeden trak milosti
Je počétek svetosti.

Koj se k tebi vteče,
Nigdar zdvojít nešče,
Ti vse tužne veseliš,
Z vsemi dari nadeliš.

Koj god tebe lübi,
Nikdár se ne zgübi,
Jezus Kristus prime ga,
Koj se tebi v roke dá.

Kad nastaje sila,
Glediš majka mila,
V srci taki geneš se,
Za nevolne vzemeš se.

Ti betežne vračiš,
Ti vse slabe jáčiš,
Vsem si ti pomočnica,
O prezmožna devica.

Anda majka draga,
Ober vsega blaga,
Milost tvojo nam vsem daj,
I v nebo nas zapelaj.

*Naročite si Marijin List! Dobi se pri KLEKL JOŽEFI
vpok. plebanoši v Črensovcih. CSERFÖLD, ZALAM.*

*Cena Marijinoga Lista je doma 2 K., v Ameriko 3 K. —
Pošila se za to ceno samo večim naročnikom na eden naslov
sküпно. — K listi dobijo naročniki brezplačno, proti konci
leta kalendár.*

*Naročniki Marijinoga lista ~~majo~~ del v štirijezerih svetih
mešah vsako leto, štere dá služiti sirotinsko deco oskrbláva-
joče „serafinsko društvo.“*

*Za vse pokojne naročnike i živoče širitele Marijinoga
lista se zvüntoga slüži vsako leto 14 svetih meš v romarskoj
cérkvi Matere Sedem Žalosti na Grádi.*

VSEBINA.

Novomešna predga	193
Sv. Kamil de Lelis (18. julija)	202
Lejkomišleni mladenec	203
Sveti spokornik	206
K godi sv. Matere Ane	211
Ešče malo	213
Sad bojne	214
Lübezen do matere — lübezen do dece	215
Kak se je eden vojak odvado preklinjanja	218
Zlati lešnjeki	219
Cerkvene Novice — Raznotere Reči	220